

9. На страже государственной казны // Издательский дом "Бюджет", № 4 Апрель 2013. – Режим доступа: <http://bujet.ru/article/225356.php>

10. Нудель С. Л. Проблемы ответственности за нецелевое расходование (использование) бюджетных средств // Актуальные проблемы российского права. – 2012. – № 3. – С. 182.

11. Доклад о результатах за 2012 год и основных направлениях деятельности на 2013–2016 гг. Федеральной службы финансово-бюджетного надзора в 2012 году. – Режим доступа: <http://rosfinnadzor.ru/2013-06-27-09-54-43/>

УДК 347.728.2 (043.2)

Андрущенко І. Г., к.ю.н, доцент,
Національна академія внутрішніх справ,
м. Київ, Україна

ЗАХИСТ ПРАВ АКЦІОНЕРІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ КОМПАНІЙ, ЩО БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ЗЛИТТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Основним способом захисту прав акціонерів під час реорганізації у формі злиття – є законодавче закріплення вимоги щодо ухвалення рішення про проведення злиття акціонерами на загальних зборах. Згідно з положеннями Третьої директиви про злиття акціонерних товариств (далі – ТДЗ), яка була ухвалена Радою Європейського Союзу, гарантоване право акціонерів ознайомлюватись та перевіряти документи, що стосуються злиття, також віднесено до способів захисту прав акціонерів. До документів, що забезпечують захист прав акціонерів належать:

- проект умов злиття компаній;
- річна звітність та інші річні звіти компаній, що беруть участь у злитті, за останні три фінансові роки;
- бухгалтерський баланс, підготовлений до дати, що не може бути раніше за перше число третього місяця перед датою складення проекту умов злиття, якщо останній річний звіт стосується фінансового року, що закінчився раніше, ніж шість місяців до зазначеної дати;
- звіти виконавчих органів та органів управління компаній, що беруть участь у злитті, які надають пояснення до умов проекту договору та визначають економіко-правове обґрунтування проведення злиття;
- звіти експертів після перевірки проекту умов злиття компаній.

З огляду на захист прав акціонерів, важливим є те, як в ТДЗ визначається критерій обов'язковості узгодження рішення про злиття на загальних зборах. Таблиця нижче демонструє, як залежно від виду реорганізацій у формі злиття (шляхом придбання компанії; створення нової компанії; придбання однією компанією іншої за умови володіння першою 90 % чи більше акцій

останньої) визначається критерій обов'язковості узгодження рішення про злиття зборами акціонерів.

Вид реорганізації у формі злиття				
	Злиття шляхом придбання компанії	Злиття шляхом створення нової компанії	Придбання однією компанією іншої за умови володіння першою більше 90 %, але менше 100 % акцій останньої	Придбання однією компанією іншої за умови володіння першою 100 % акцій останньої
Вимога обов'язкового узгодження рішення про злиття на загальних зборах компанії, яка підлягає придбанню (яка припиняє існування)	Передбачається	Передбачається	Передбачається	Не передбачається
Вимога обов'язкового узгодження рішення про злиття загальними зборами компанії, яка здійснює придбання (створення) нової компанії	Не передбачається (за дотримання певних вимог)	Акціонери нової компанії – це акціонери компанії, які беруть участь у злитті і вже погодилися з таким рішенням	Не передбачається (за дотримання певних вимог)	Не передбачається (за дотримання певних вимог)

Що стосується власників цінних паперів інших, ніж акцій, стаття 15 ТДЗ передбачає вимогу забезпечення таких власників правами, як мінімум еквівалентними до тих, які були в них у компанії до проведення злиття. Це правило може не застосовуватися в трьох випадках:

- якщо обсяг прав власників цінних паперів зменшується самими власниками таких цінних паперів, відповідно до рішення їх загальних зборів (якщо такі загальні збори передбачені національним законодавством);
- якщо сам власник таких цінних паперів відмовляється від вказаного обсягу прав;
- якщо цінні папери таких власників викуповуються компанією, яка проводить придбання.

У статті 12 ТДЗ зазначається, що порядок захисту прав працівників компаній, що беруть участь у злитті, має регулюватись відповідно до Директиви Ради 77/187/ЄЕС. До вказаної Директиви з часу її ухвалення було внесено чимало змін, що в результаті призвело до виникнення певних незручностей в її застосуванні. Тому з метою внесення чіткості до механізму її застосування – виникла потреба у кодифікації Директиви.

В результаті 12 березня 2001 року була ухвалена Директива Ради 2001/23/ЄС про наближення законів країн-членів стосовно захисту прав працівників у разі переведення суб'єктами підприємницької діяльності місця здійснення діяльності чи частини такої діяльності. Вказана консолідована Директива, зокрема, звертає увагу на негайну потребу захисту працівників у таких випадках, як зміна роботодавця, переведення місця здійснення підприємницької діяльності компанії та злиття компаній. Що стосується захисту прав працівників під час проведення злиття, визначено два головні аспекти: а) забезпечення гарантій, якими мають володіти працівники під час проведення злиття компаній; б) обов'язок компаній, які беруть участь у злитті, інформувати працівників про суттєві обставини та відомості проведення такої процедури, зокрема:

- дату проведення злиття;
- причини та мотиви злиття;
- юридичні, економічні та соціальні наслідки злиття для працівників;
- будь-які заходи, що їх будуть вживати стосовно працівників.

Відомості про злиття підлягають опублікуванню з відповідним дотриманням вимог статті 3 Першої директиви Ради 68/151/ЄЕС. ТДЗ передбачає можливість перекласти обов'язок опубліковувати відомості про компанії, що беруть участь у злитті, на компанію, яка здійснює придбання.